

Działalność

Stowarzyszenia

Żydowski Instytut Historyczny w Polsce
w latach 2015–2018 - podsumowanie

Członkowie Stowarzyszenia:

W latach 2015–2018 Zarząd Stowarzyszenia ŻIH przyjął 65 nowych członków. Liczba członków na koniec 2018 roku wyniosła 233 osób.

Działalność Zarządu:

Zarząd w latach 2015–2018 odbył 58 posiedzeń, na których podjął łącznie 287 uchwał, które oprócz kwestii administracyjnych, zarządczych i strategicznych dotyczą wsparcia innych organizacji w realizacji przedsięwzięć zbieżnych z działaniami statutowymi Stowarzyszenia. Aby zwiększyć obiektywizm przy ocenie wartości merytorycznych projektów, Zarząd powołał Komisję Grantową, która zajmuje się napływającymi wnioskami. Największymi beneficjentami Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny jest Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN i Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma.

Rok 2015

- 17 posiedzeń, na których Zarząd podjął 81 uchwał
- 1 Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia ŻIH

Rok 2016

- 15 posiedzeń, na których Zarząd podjął 60 uchwał
- 1 Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia ŻIH

Rok 2017:

- 13 Posiedzeń, na których Zarząd podjął 66 uchwał
- 1 Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia ŻIH

Rok 2018

- 13 Posiedzeń, na których Zarząd podjął 80 uchwał
- 1 Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia ŻIH

Wśród podjętych decyzji dotyczących wsparcia innych organizacji należy wymienić:

Przyznane patronaty:

Rok 2016

- Film Agnieszki Arnold „U siebie” – historia zniszczonej przymusowym wyjazdem kariery Michała Hochmana, wschodzącej gwiazdy polskiej piosenki lat 60., wykonawcy przeboju „Konik na biegunach”, studenckiego barda pokolenia '68, związanego z Kazimierzem nad Wisłą. Premiera 2018 rok.
- Film o Janie Karskim realizowany przez LLC Karski Film.

Wsparcie finansowe dla organizacji żydowskich i działających na rzecz historii i kultury polskich Żydów:

Rok 2016

- Współorganizacja balu purimowego wraz z Towarzystwem Społeczno-Kulturalnym Żydów.

- Wsparcie wydania przez Centrum Dialogu im. Marka Edelmana drugiego tomu powieści „Drzewo życia” Chavy Rosenfarb.

Rok 2017

- Wsparcie produkcji medali „Powstanie w Getcie Warszawskim” Stowarzyszenia Żydów Kombatantów i Poszkodowanych w II Wojnie Światowej.
- Współorganizacja wraz balu purimowego z Żydowskim Instytutem Historycznym.
- Wsparcie Żydowskiego Instytutu Historycznego w publikacji autobiograficznej książki Zbigniewa Grabowskiego.
- Dofinansowanie sprzętania cmentarza żydowskiego w Szczepieszynie przez Stowarzyszenie Drugie Pokolenie – Potomkowie Ocalałych z Holocaustu.
- Wsparcie Stowarzyszenia Żydów Kombatantów i Poszkodowanych w II Wojnie Światowej
- Wsparcie Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich kwotą 15 000 złotych na wydanie numeru 40 i 41 półrocznika „Studia Judaica” w latach 2017–2018.

Rok 2018

- Wsparcie projektu Stowarzyszenia Otwarta Rzeczpospolita o nazwie Wielka Przywraca Pamięć upamiętniającego wybuch powstania w getcie warszawskim i zniszczenie Wielkiej Synagogi na Tłomackiem.

Projekty strategiczne Zarządu:

Lata 2016–2018

- Coroczne dofinansowania Centrum Badań nad Zagładą Żydów kwotą 40 000 złotych na wydanie rocznika „Zagłada Żydów. Studia i Materiały”.

Inne działania Zarządu w latach 2015–2018

Najważniejszym działaniem Zarządu Stowarzyszenia było podjęcie kroków zmierzających do odzyskania zapłaconego podatku VAT w latach 2013–2015 za projektowanie i budowę wystawy stałej Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN. Podjęte kroki umożliwiły odzyskanie kwoty blisko 10 milionów złotych, które to środki Zarząd zablokował na wydzielonych kontach bankowych do czasu decyzji Walnego Zgromadzenia o powołaniu tzw. funduszu żelaznego.

Działalność Komisji Grantowej:

Rok 2015

- **Wydanie rocznika naukowego „Narracje o Zagładzie”** będącego przestrzenią naukową dotyczącą zagłady Żydów, mającą na celu integrowanie i tworzenie środowiska naukowców, doktorantów i studentów podejmujących problematykę Holokaustu w swojej pracy akademickiej oraz publikowanie przykładów, fragmentów tekstów o Zagładzie niedostępnych polskojęzycznemu czytelnikowi. Uniwersytet Śląski w Katowicach.
- **Konserwacja fragmentów dwóch zabytkowych zwojów Tory**, pochodzących sprzed II wojny światowej, z których jeden pochodzi z synagogi w Zamościu, a drugi z nieistniejącej już wsi Bagno, będącej dziś częścią miasta Zwierzyniec na Lubelszczyźnie. Odrestaurowane zwoje Tory są prezentowane w synagodze w Zamościu. Fundacja Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego.
- **Konferencja naukowa** zorganizowana przez Uniwersytet Warszawski w ramach projektu badawczego „Pogromy. Przemoc kolektywna wobec Żydów na ziemiach polskich w XIX i XX wieku oraz jej wpływ na relacje polsko-żydowskie. Historia, pamięć, tożsamość”. Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego.
- Wydanie **monografii naukowej „Żydowskie ugrupowania religijne w państwie Izrael. Polityczna rola ortodoksyjnego judaizmu”**. Praca autorstwa Artura Skorka prezentująca analizę żydowskich ugrupowań religijnych i ich miejsca w systemie politycznym Izraela. Zakład Wydawniczy Nomos.
- Kontynuacja projektu **„Pamięć o Grobach”** mającego na celu fizyczne upamiętnienie nieoznaczonych grobów żydowskich, w większości ofiar II wojny światowej. Fundacja Pamięć, Która Trwa.
- **Konserwacja części zasobów muzealnych** Żydowskiego Instytutu Historycznego. Projektem zostało objętych 30 rysunków z łódzkiego getta autorstwa Izraela Lejzerowicza. Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma.
- Obchody 15 czerwca 2015 roku upamiętniające **75. rocznicę utworzenia przez Niemców getta** dla ludności żydowskiej w Kutnie. Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Kutnowskiej.
- Wydanie nr **35 i 36 półrocznika „Studia Judaica”**. Półrocznik „Studia Judaica” pod redakcją prof. Marcina Wodzińskiego jest wydawany od 1997 roku przez zarząd Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich (PTSŻ). Otwarty dla autorów publikacji w ramach szeroko pojętej problematyki studiów żydowskich i judaistycznych, w tym z dziedziny historii, literatury żydowskiej, językoznawstwa, archeologii, kultury i religioznawstwa. Polskie Towarzystwo Studiów Żydowskich.
- Dofinansowanie **13. Warszawskiego Festiwalu Filmów o Tematyce Żydowskiej**. Warszawski Festiwal Filmów o Tematyce Żydowskiej to coroczne wydarzenie, którego celem jest propagowanie wiedzy o społeczności żydowskiej w Polsce i na świecie, edukacja oraz walka z postawami ksenofobicznymi, brakiem tolerancji i antysemityzmem. Fundacja Kamera Dawida WJFF.pl.
- Wydanie monografii naukowej prof. Sławomira Buryły **„Wokół Zagłady. Szkice o literaturze Holokaustu”**. Jest to zbiór artykułów omawiających tematykę Holokaustu w prozie XX wieku zebrany przez prof. Sławomira Buryłę, literaturoznawcę, krytyka literackiego, pracownika naukowego Instytutu Polonistyki i Logopedii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Wydawnictwo Universitas.

- **Pomnik Pamięci Żydów z Zamościa**, lapidarium i ogrodzenie przy ul. Prostej w Zamościu. Przyznany grant umożliwił rozpoczęcie prac nad rewitalizacją terenu byłego cmentarza żydowskiego w Zamościu. Podejmowane działania mają przywracać pamięć o zamojskich Żydach i ich wkładzie w rozwój miasta. Prezydent Miasta Zamość.

Rok 2016

- Druk **publikacji „Zarys historii Żydów Ziemi Kutnowskiej”**. Obszerną publikację poświęconą dziejom Żydów ziemi kutnowskiej, których historia sięga XVI wieku. Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Kutnowskiej.
- Dofinansowanie **14. Warszawskiego Festiwalu Filmów o Tematyce Żydowskiej**. W programie 14. edycji imprezy znalazło się około 30 produkcji pochodzących m.in. z: Polski, Izraela, Niemiec, Francji, Holandii, Wielkiej Brytanii, Włoch, Szwecji, Czech, Słowacji, Szwajcarii, Rumunii, Argentyny, Kanady i Stanów Zjednoczonych. Fundacja Kamera Dawida WJFF.pl.
- Projekt **„Upamiętnienie żydowskich ofiar z okresu II wojny światowej z Gniewczyny i Kańczugi oraz ofiar mordu zbiorowego z 31 marca 1945 r. z Kańczugi**, których szczątki spoczywają na cmentarzu wojennym w Jagielle-Niechciałce, woj. podkarpackie”. Stowarzyszenie Centrum Badań nad Zagładą Żydów.
- Przetłumaczenie na język polski **„Księgi Pamięci Tomaszowa Mazowieckiego”** opublikowanej w języku jidysz i hebrajskim w 1969 roku w Tel Awiwie pod redakcją Mosze Wajsbęrga. Miejskie Centrum Kultury w Tomaszowie Mazowieckim.
- **Wystawa „Kielce – 4 lipca 1946”**. Grant umożliwił stworzenie pierwszej w Kielcach wystawy stałej poświęconej pogromowi kieleckiemu. Jest ona prezentowana w miejscu dramatu – w domu przy ul. Planty 7/9. Stowarzyszenie im. Jana Karskiego w Kielcach.
- **Tablica upamiętniająca Sanatorium Dziecięce im. Włodzimierza Medema w Miedzeszynie** w ramach obchodów 90. rocznicy powstania Sanatorium Dziecięcego im. Włodzimierza Medema w Miedzeszynie. Europejski Instytut Kultury.
- **Książka elektroniczna „Ekspedycja An-skiego we wspomnieniach”**. Wydanie I tomu wspomnień Abrahama Rechtmana zawartych w książce „Yidishe etnografye un folklor”, Stowarzyszenie im. Szymona An-skiego.
- **Konserwacja części zasobów muzealnych Żydowskiego Instytutu Historycznego**. Projektem zostały objęte kolejne rysunki z łódzkiego getta autorstwa Izraela Lejzerowicza. Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma.
- Projekt **„Baza danych inskrypcji z nagrobków cmentarzy żydowskich w Żywcu i Kętach”**. Dzięki udzielonemu wsparciu zostały wykonane cyfrowe fotografie wszystkich macew noszących inskrypcje na cmentarzach żydowskich w Żywcu i Kętach. Fundacja Dokumentacji Cmentarzy Żydowskich dokonała także transkrypcji i tłumaczenia danych zawartych w inskrypcjach oraz opublikowała je w swojej ogólnodostępnej bazie danych wraz z fotografiami, położeniem GPS i wyszukiwarką osób. Fundacja Dokumentacji Cmentarzy Żydowskich.

- Projekt **„Pamięci Żydów Tomaszowa Lubelskiego”**. Projekt miał upamiętnić kilkusetletnią obecność społeczności żydowskiej w Tomaszowie Lubelskim przez budowę pomnika i stworzenie muralu w pobliżu miejsca, w którym stała tomaszowska synagoga. Fundacja Porta Memoria.
- Wydanie zbioru tekstów **prof. Jerzego Tomaszewskiego „Żydzi w II Rzeczypospolitej”** jako tomu V serii „Klasyki Historiografii Warszawskiej”. W wydanej publikacji udało się zebrać większość artykułów prof. Jerzego Tomaszewskiego (1930–2014), wybitnego polskiego historyka, autora licznych opracowań poświęconych dziejom Żydów w Polsce, które były dotąd rozproszone po różnych (często już nieistniejących) czasopismach i periodykach polskich i zagranicznych. Wydawnictwo Neriton.
- **Publikacja „Księgi pamięci Żydów Bielska Podlaskiego”**, ponad 600-stronicowej książki napisanej w językach jidysz i hebrajskim, wydanej oryginalnie w Tel Awiwie w 1975 roku. „Stworzyło ją kilkudziesięciu żydowskich mieszkańców Bielska Podlaskiego, ocalałych z Zagłady, którzy po wojnie wyemigrowali z Polski”. Stowarzyszenie Muzeum Małej Ojczyzny w Studziwodach.
- **Projekt „Ocalony z Białowieży”** jest częścią działań mających rozwijać Wirtualne Muzeum Historii Żydów w Białowieży, które zostało uruchomione w maju 2016 roku. Jego istotą było spotkanie i nagranie wywiadów z Dawidem Waldszanem (ur. 1928), jedynym żyjącym Żydem z Białowieży ocalałym z Zagłady. Fundacja Edukacyjna Jacka Kuronia, oddział terenowy w Białowieży.
- **Książka „Żydzi czy Polacy” Ruty Pragier**. W reedycji swojej książki z 1992 roku dziennikarka i publicystka Ruta Pragier publikuje wywiady z przedstawicielami trzech pokoleń polskich Żydów: międzywojennego, dzieci czasu wojny i Polski powojennej. Przeprowadziła je w latach 80. i w 1990 roku. Autorka w 2016 roku przeprowadziła pięć nowych wywiadów z bohaterami poprzedniej edycji książki, które zostały włączone do jej nowego wydania. Wydawnictwo Anagram.
- **Upamiętnienie żydowskiego grobu wojennego w Radecznicy** w województwie lubelskim. Celem projektu było upamiętnienie Żydów pomordowanych na terenie miejscowości Radecznica (powiat szczebrzeszyński, województwo lubelskie). Zabezpieczono mogiłę i przygotowano tablicę pamiątkową. Fundacja Zapomniane.

Rok 2017

- **Szczekociński Festiwal Kultury Żydowskiej „Yahad-Razem”**, 10. edycja festiwalu, podczas którego mieszkańcy spotkali się na żydowskim cmentarzu, aby przez wspólną modlitwę i wyjątkową instalację artystyczną wspomnieć dawnych mieszkańców swojej miejscowości. Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Szkoły Średniej w Szczekocinach.
- **Simchat Chajim Festival** zorganizowany w Jarocinie i Krotoszynie oraz okolicznych miejscowościach przez Stowarzyszenie Krotochwile. Wystawy, pokazy filmów, spotkania, debaty i wykłady, koncerty, warsztaty edukacyjne i kulinarne, a nawet... rajd rowerowy i koncert organowy. Stowarzyszenie Krotochwile.
- **15. Warszawski Festiwal Filmów o Tematyce Żydowskiej** to nie tylko przegląd filmów. Podczas festiwalu można było m.in. śledzić losy 17-letniego Aszera, który zaczyna odkrywać

świat poza rodzinnym domem, oraz obserwować Tel Awiw oczyma uciekiniera z Darfuru. Oba filmy – „Droga Aszera” i „Park uchodźców” zdobyły najważniejsze festiwalowe nagrody. Fundacja Kamera Dawida WJFF.pl.

- **Pardes Festival – Spotkania z Kulturą Żydowską.** Program festiwalu to kompilacja koncertów, prelekcji, degustacji potraw, pokazów filmowych i spacerów połączonych z oprowadzaniem. Fundacja Spichlerz Kultury.
- **15. Międzynarodowe Letnie Seminarium Języka i Kultury Jidysz.** W zależności od wybranego kursu przez dwa lub trzy tygodnie jego uczestnicy brali udział w lektoratach, konwersacjach, warsztatach, wykładach i spotkaniach z rodowitymi użytkownikami języka jidysz. Kadre seminarium tworzyli najlepsi specjaliści z Polski i zagranicy. Fundacja Shalom.
- **Festiwal Stolica Języka Polskiego w Szczepieszynie** w ramach projektu „Przywracanie pamięci”. W programie festiwalu znalazły się spotkania autorskie z Mikołajem Grynbergiem, Mariuszem Szczygłem i Hanną Krall, której książka „Fantom bólu” była jedną z najpopularniejszych pozycji w festiwalowej księgarni. Fundacja Sztuki Kreatywna Przestrzeń.
- **Kolorowanka „Hebrajskie litery”.** Dzięki niej można nauczyć się hebrajskiego alfabetu przez poszukiwanie kształtów w rysunkach. Opisane w książce gry i zabawy utrwalały zdobytą wiedzę. Jej uzupełnieniem jest słowniczek wszystkich użytych wyrazów po hebrajsku, w którym znajdzie się również ich wersja fonetyczna w alfabecie łacińskim. Fundacja im. prof. Mojżesza Schorra.
- **„Ekspedycja An-skiego we wspomnieniach”** to druga część wspomnień Abrahama Rechtmana, uczestnika ekspedycji etnograficznej Szymona An-skiego na Wołyń i Podole w latach 1912–1913. Książka i interaktywna mapa z wszystkimi miejscami w niej opisanymi jest dostępna za darmo na stronie internetowej organizatora projektu. Stowarzyszenie im. Szymona An-skiego.
- **„Kieleckie wspomnienia” Rafaela Blumenfelda.** To przetłumaczone z języka hebrajskiego wspomnienia o losach kieleckich Żydów po II wojnie światowej, będące jednym z nielicznych świadectw żydowskich dotyczących pogromu kieleckiego. Stowarzyszenie im. Jana Karskiego w Kielcach.
- **Książka elektroniczna „Sokołów – moje zniszczone miasteczko”,** wydana pierwotnie w 1946 roku w Buenos Aires, to „księga pamięci” miasta – wspomnienia Pereca Granatszejna, który w 1939 roku wyemigrował z Polski do Boliwii, a następnie do Argentyny. Fundacja Gszarim.
- **Książka „Iber sztejn un sztok – a rajze iber hundred chorew-geworene kehiles in Pojln”** (Ruiny i zgliszcza – podróż po stu zniszczonych gminach żydowskich w Polsce) Mordechaja Canina w przekładzie prof. Moniki Adamczyk-Garbowskiej z języka jidysz na język polski. Wydawnictwo Nisza.
- **Budowa lapidarium na żydowskim cmentarzu w Dobrej z tablicą imienną zmarłych i pomordowanych,** pod które teren przygotowali uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dobrej (powiat turecki). W ramach akcji o takim właśnie tytule udało się odtworzyć historię dobrskich Żydów, oczyścić macewy na starym cmentarzu i nagrać wywiady z ludźmi pamiętającymi okres hitlerowskiej okupacji. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dobrej.

- **Upamiętnienie masowych grobów ofiar Holokaustu z getta w Wąwolnicy w miejscowościach Karmanowice i Rogalów.** Fundacja Zapomniane.
- **Budowa pomnika w Kurowie** zlokalizowanego przy cmentarzu żydowskim upamiętniającego żydowską społeczność. Urząd Gminy Kurów.
- **Baza danych z inskrypcji nagrobków** z żydowskiego cmentarza w Starachowicach. Fundacja Dokumentacji Cmentarzy Żydowskich.
- **„Dokumentacja zabytków kultury żydowskiej i miejsc pamięci w Polsce”.** W 2017 roku zostało opracowane i udostępnione około 3000 zdjęć przedstawiających stan zabytków i miejsc pamięci w polskich miastach oraz spisano dokumentację dotyczącą tych obiektów oraz żydowskich cmentarzy w Warszawie. Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma.

Rok 2018

- **Wydanie pierwszego tomu serii „BOŻnica. Biblioteka Ożarowa Żydowskiego”.** Wspomnienia Ben Ziona Wacholdera, któremu udało się opuścić rodzinne miasteczko kilka dni przed likwidacją utworzonego w nim getta. Emigrował do Paryża, Bogoty i USA, gdzie stał się cenionym naukowcem. Fundacja im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.
- **Tłumaczenie księgi pamięci „In szotn fun Treblinke” („W cieniu Treblinki”)** z języka jidysz na język polski, napisanej przez ocalonego z Zagłady Simchę Polakiewicza. Książka „In szotn fun Treblinke” został wydana pierwotnie w Tel Awiwie w 1957 roku. Fundacja Gszarim.
- **Publikacja i edycja krytyczna listów z tomaszowskiego getta.** Nadawcą około stu listów jest 19-letni Izrael Aljuche Orenbach z Tomaszowa Mazowieckiego. Wysyłał je do Edith Blau mieszkającej w Minden. Są one zapisem doświadczenia życia w tomaszowskim getcie. Fundacja Pasaże Pamięci.
- Książka **„Nalewki. Opowieść o nieistniejącej ulicy”** jest hołdem i księgą pamięci po miejscu, które przed wojną stanowiło istotę jidyszkajtu. Dzisiaj po Nalewkach nie zostało już niemal nic, nie licząc krótkiego, zaledwie 200-metrowego fragmentu noszącego już inną nazwę. Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma.
- **Magazyn „Chidusz”,** wydawany od 2013 roku we Wrocławiu, prezentuje pogłębioną analizę zjawisk dotyczących życia żydowskiego w Polsce. Fundacja Żydowska Chidusz.
- **Wielokulturowy Gostynin – upamiętnienie cmentarza żydowskiego.** Projekt zakładał umieszczenie tablicy opisującej historię miejsca, w tym przypominającej o miejscu pochówku cadyka Jechiela Meira Lipszyca. Na terenie cmentarza powstał też pomnik, którego elementami są odnalezione fragmenty macew. Jego odsłonięcie z udziałem ambasador Izraela w Polsce odbyło się 20 września 2018 roku. Stowarzyszenie Gostynińskie Centrum Rozwoju Organizacji Pozarządowych i Przedsiębiorczości.
- **„Ludzie nie liczby”** – założeniem projektu było upamiętnienie żydowskiej społeczności Krościenka nad Dunajcem przez stworzenie i umieszczenie na cmentarzu w tej miejscowości **pomnika pamięci i tablicy informacyjnej dotyczącej krościenieckiej społeczności żydowskiej.**

Na pomniku w kształcie pękniętej macewy z gwiazdą Dawida umieszczonych zostało około 260 nazwisk i imion ofiar Holokaustu. Fundacja Nomina Rosae Ogród Kultury Dawnej.

- **„Cmentarz żydowski w Krasnymstawie cennym świadectwem historii regionu”** to nie tylko tytuł projektu, lecz także ważna deklaracja obecnych mieszkańców, chcących zadbać o miejsce spoczynku swoich dawnych sąsiadów. Podczas obozu wolontariackiego zaniedbany cmentarz został oczyszczony. Nieinwazyjne badania archeologiczne pozwoliły na ustalenie jego dawnych granic i zabezpieczenie terenu. Fundacja Stowarzyszenie Studnia Pamięci w Krasnymstawie.
- **„Cmentarz Żydowski w Czechowicach-Dziedzicach – ocalić od zapomnienia”**. W ramach wieloaspektowych działań zadbano o jedną z najbardziej zdewastowanych nekropolii żydowskich na Śląsku, jednocześnie przywracając fakt jej istnienia do powszechnej świadomości. Organizowane z prywatnej inicjatywy akcje porządkowania kwater grzebalnych spotkały się z pozytywnym zainteresowaniem i aktywnym wsparciem mieszkańców i instytucji. Towarzystwo Przyjaciół Czechowic-Dziedzic.
- Celem projektu **Żydowski Szczepczeszyn** było przypomnienie publiczności organizowanego w Szczepczeszynie Festiwalu Stolica Języka Polskiego o żydowskiej przeszłości miasta i ochrona znajdującego się w nim zabytkowego cmentarza żydowskiego, jednego z najstarszych zachowanych w Polsce. Stowarzyszenie Drugie Pokolenie – Potomkowie Ocalałych z Holokaustu.
- Projekt **„Upamiętnienie Zagłady Żydów Zamościa i okolicznych miejscowości oraz Żydów czeskich, niemieckich i austriackich, mieszkańców getta w Zamościu, zamordowanych w latach 1939–1942”** to przygotowanie i umieszczenie na peronie kolejowym PKP Zamość-Starówka trzech żeliwnych tablic z napisem: „Z tego miejsca w 1942 roku odjeżdżały pociągi wywożące Żydów z Zamościa i okolicznych miejscowości do niemieckich nazistowskich obozów zagłady”. Zamojskie Towarzystwo Fotograficzne.
- **Wirtualne Muzeum Historii Żydów w Białowieży** zostało uruchomione pod adresem www.jewish-bialowieza.pl przez Katarzynę Winiarską 2016 roku, wsparcie uzyskiwane od Stowarzyszenia pozwala uzupełniać wystawę o nowe elementy. W ramach kolejnego grantu twórczyni muzeum odwiedziła Izrael, gdzie przeprowadziła kwerendę w archiwach Yad Vashem i nagrała wywiady z potomkami rodzin żydowskich z Białowieży. Oddział terenowy w Białowieży Fundacji Edukacyjnej Jacka Kuronia.
- Trzeci etap projektu **„Przestrzeń studnia czasu. Inwentaryzacja żydowskich cmentarzy na Huculszczyźnie”** to kontynuacja inwentaryzacji i dokumentowania zachowanych cmentarzy i nagrobków. Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Ethnos”.
- **„Księga imion ofiar obozu zagłady w Treblince”** to projekt, którego celem jest zebranie wszystkich możliwych do wyszukania i udokumentowania ofiar Treblinki. Obsługa skomplikowanego projektu internetowego o olbrzymiej wartości naukowej, historycznej i emocjonalnej obejmuje nie tylko poszukiwanie i dodawanie informacji, lecz także projektowanie i wdrażanie narzędzi służących do łatwego wyszukiwania imion i nazwisk oraz ich prezentacji. Fundacja Ochrony Pamięci Obozu Zagłady w Treblince.

- **Upamiętnienie ofiar pogromu kieleckiego** przez wmontowanie 46 żeliwnych tabliczek z nazwiskami ofiar w chodniku i ulicy okalającej budynek przy Planty 7/9 – miejsce dramatu z 4 lipca 1946 roku. Stowarzyszenie im. Jana Karskiego w Kielcach.
- 6. edycja **Pardes Festival – Spotkań z Kulturą Żydowską w Kazimierzu Dolnym**. W programie festiwalu znalazły się m.in. prezentacje multimedialne, koncerty, filmy, spacer tematyczny, warsztat wycinanki żydowskiej i „Popołudnie ze śliwką”. Fundacja Spichlerz Kultury.
- **Warszawski Festiwal Filmów o Tematyce Żydowskiej**, stanowiący nie tylko przegląd filmów portretujących współczesne życie żydowskich diaspor i państwa Izrael, lecz także okazję do spotkań reżyserów, scenarzystów, aktorów i producentów z całego świata. Fundacja Kamera Dawida WJFF.pl.
- **Konkurs „Historia i kultura Żydów polskich”** dla uczniów szkół średnich został ogłoszony w 50. rocznicę powstania w getcie warszawskim. Od tego czasu, cyklicznie co dwa lata, odbyło się 12 edycji. Składa się on z dwóch etapów – pracy pisemnej i egzaminu z wiedzy. Dotychczas w konkursie uczestniczyło około 20 tysięcy uczniów. Fundacja Shalom.
- **Obchody Chanuki – na wspólne zapalenia zapalenie pierwszej świeczki** i koncert chanukowych pieśni sefardyjskich w wykonaniu kwartetu Gerard Edera & Friends zaprosiła warszawiaków Fundacja Joint Distribution Committee Poland (JDC) wraz z innymi organizacjami żydowskimi.

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN

Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny wspiera projekty Muzeum POLIN, zarówno wieloletnie, jak i jednorazowe.

Projekty wieloletnie

- **Projektowanie wystawy „Dziedzictwo / Legacy”** – jest to prestiżowa instalacja poświęcona polskim Żydom, którzy wyróżnili się w dziedzinie literatury, sztuki, muzyki, nauki, polityki, prawa, edukacji i wielu innych obszarach. Chcemy w ten sposób uhonorować ich zasługi i wkład w rozwój cywilizacyjny.
- **Projektowanie galerii „Expanded Geography”** – szacuje się, że blisko dziewięć z niemal 14 milionów Żydów żyjących na całym świecie ma swoje korzenie na historycznych terytoriach Polski. Ostatnia galeria epilog wystawy stałej Muzeum POLIN będzie poświęcona właśnie historii polskich Żydów na świecie – temu, co z sobą zabrali i co stworzyli w swoich nowych ojczyznach.
- **Miejsce edukacji rodzinnej „U króla Maciusia”**, w którym najmłodsi mogą poznać historię i kulturę polskich Żydów za pomocą odpowiednich narzędzi i języka dostosowanego do ich wieku.
- **Global Education Outreach Program (GEOP)** – obejmuje projekty edukacyjne i naukowe, międzynarodową wymianę naukową oraz organizację konferencji, publikacji i kolekcji. Celem GEOP jest wspieranie studiów nad kulturą i historią Żydów polskich we współpracy z polskimi, amerykańskimi i izraelskimi instytucjami i badaczami.

- **Polsko-Izraelska Wymiana Młodzieży (PIYE)** – pierwszy projekt edukacyjny Muzeum POLIN skierowany do młodzieży akademickiej z Polski i Izraela. W 2016 roku program obchodził swoje 10-lecie.
- **POLIN Meeting Point – Summer Education School** – Fundusz Edukacyjny Rodziny Nissenbaumów – letni projekt edukacyjny skierowany do studentów i wykładowców akademickich z Polski, Niemiec i Izraela. Uczestnicy konfrontują się z trudnymi tematami historii polsko-niemiecko-izraelskiej (w tym historii Żydów). Tematem drugiej edycji programu była odbudowa życia żydowskiego w Polsce i Niemczech po II wojnie światowej oraz powstanie państwa Izrael i jego wspólnoty narodowej.
- Projekt edukacyjny **Greenberg Family International Internship Program** – program stypendialny dla zagranicznych studentów oferujący możliwość rozwoju zawodowych umiejętności w Muzeum POLIN oraz pogłębienia wiedzy na temat historii polskich Żydów i ich wkładu w kulturowe dziedzictwo Europy i świata. Stypendyści przez osiem tygodni pracują w instytucji będącej w czołówce muzeów europejskich.
- **Festiwal Made in POLIN** – wydarzenie odbywające się w latach 2015–2016 było organizowane w okolicach rocznicy otwarcia wystawy stałej. Festiwalowi towarzyszyła gala dla partnerów i darczyńców Muzeum, podczas której była wręczana Nagroda POLIN. Od 2017 roku festiwal Made in POLIN został zastąpiony uroczystą **Galą Nagrody POLIN**.
- **Szkolenie hebrajskojęzycznych przewodników** w ramach rozwoju współpracy Muzeum POLIN z Izraelem w dziedzinie edukacji.
- **Wizyty w Muzeum POLIN młodzieży gimnazjalnej z Bełżyc**. Uczniowie biorą udział w oprowadzaniu po wystawie stałej, a następnie uczestniczą w warsztatach edukacyjnych.
- **Centrum Informacyjne Muzeum POLIN** to miejsce przeznaczone dla osób zainteresowanych genealogią i lokalną historią Żydów w Polsce. Pracownicy centrum i badacze służą wiedzą i pomagają odtworzyć zainteresowanym historię ich rodzin, zaginionych krewnych lub nazwy miejscowości, w których mieszkali. Centrum oferuje bezpłatny dostęp do największych baz danych, czytelni książek i map oraz międzynarodowych serwisów poświęconych żydowskiej genealogii.
- Dzięki wsparciu Stowarzyszenia ŻIH z roku na rok powiększa się **kolekcja Muzeum POLIN**. Zakupione artefakty i dzieła sztuki zastąpią obiekty wypożyczone od innych instytucji bądź – po konserwacji i przygotowaniu – wzbogacą wystawę stałą.
- W 2017 roku odbył się projekt kulinarny „**Baron & Gefilteria: Powrót zapomnianego jedzenia**”. W czasie jego trwania eksperci z całego świata odtwarzali smaki kuchni Żydów z Europy Środkowej. W 2018 roku projekt był kontynuowany jako **TISZ Festiwal Żydowskiego Jedzenia**.

Rok 2015

- **Letnia Szkoła Akademii POLIN (PASS)** – tygodniowy program warsztatów, wykładów, spacerów i wizyt studyjnych, w których czasie nauczyciele i edukatorzy z różnych krajów mają szansę zapoznać się z potencjałem edukacyjnym wystawy stałej i pracować nad materiałami edukacyjnymi dla międzynarodowego odbiorcy.

- **„Tanga żydowskie”** – wydawnictwo muzyczne Muzeum POLIN. Płyta CD z najśłynniejszymi tangami żydowskimi.
- **„Mapa żydowskiej Warszawy”** – materiał w dwóch wersjach językowych przygotowany we współpracy z polskimi organizacjami żydowskimi.

Rok 2016

- **Wystawa czasowa „Frank Stella i synagogi dawnej Polski”** – Muzeum POLIN nie tylko pokazało niezwykle prace nowojorskiego twórcy, lecz także fascynującą historię ich powstania. Po raz pierwszy reliefy z cyklu „Polskie miasteczka” (ang. *Polish Village Series*) zostały zestawione ze źródłami inspiracji Stelli – przedwojennymi zdjęciami i architektonicznymi rysunkami pomiarowymi synagog. Wystawa znalazła się w rankingu 15 najlepszych wystaw na świecie w 2016 roku, ogłoszonym przez renomowany amerykański magazyn „Hyperallergic”.
- **Zakup sprzętu** nagłośnieniowego, oświetleniowego i multimedialnego na potrzeby Muzeum POLIN.
- **Wsparcie dla Żydowskiego Towarzystwa Gimnastyczno-Sportowego „Makabi”** – zakup strojów sportowych.

Rok 2017

- Wystawa czasowa **„Szafa grająca. Żydowskie stulecie na szelaku i winylu”** (otwarcie wystawy 2 lutego 2017 roku) – muzyczna podróż przez XX wiek. Za pomocą dźwięków i obrazów opowiedzieliśmy historię żydowskich artystów – muzyków, kompozytorów, producentów muzycznych, wynalazców i poetów.
- Wystawa czasowa **„Krew. Łączy i dzieli”** (otwarcie wystawy jesienią 2017 roku) – w sposób przekrojowy zaprezentowała zagadnienie krwi w kontekście relacji chrześcijańsko-żydowskich – symbolu, który od wieków łączy i dzieli ludzkość.
- W 2017 roku, przy znaczącym udziale Muzeum POLIN, **„Dziennik z getta łódzkiego”** Rywki Lipszyc został opracowany naukowo i po raz pierwszy wydany w języku oryginału – po polsku. Został także przygotowany pakiet edukacyjny dla uczniów i nauczycieli.
- **Modernizacja i migracja systemu portalu Wirtualny Sztetl** zajęła blisko dwa lata. Portal Wirtualny Sztetl został założony w 2008 roku i do 2012 roku był rozwijany właśnie przez Stowarzyszenie ŻIH. W 2012 roku został przekazany Muzeum POLIN jako dar Stowarzyszenia ŻIH.
- **Wieczysta licencja na dostęp do zasobów Visual History Archive** – archiwum stworzonego przez USC Shoah Foundation, posiadającego największy na świecie zasób relacji wideo świadków i ocalałych z Holokaustu i innych ludobójstw. Ta kolekcja jest obecnie dostępna na platformie ProQuest, która m.in. korzysta z informacji z 90 tysięcy wiarygodnych źródeł i 6 miliardów stron cyfrowych, zawiera największy na świecie zestaw prac naukowych, unikatowe skarbcze zdigitalizowanych zbiorów historycznych z wielkich bibliotek i muzeów. Dzięki dostępowi do ProQuest Muzeum POLIN może prenumerować cyfrowy dostęp do wszelkich interesujących je źródeł.

- Piąty sezon podróży po Polsce **„Muzeum na kółkach”**. Umieszczona w przenośnym pawilonie wystawa edukacyjna odwiedziła już kilkadziesiąt miejscowości w całej Polsce, przybliżając ich mieszkańcom historię i kulturę polskich Żydów.
- Centrum Edukacyjne Muzeum POLIN przygotowało specjalny **pakiet edukacyjny dla północnoamerykańskich edukatorów żydowskich** odwiedzających Muzeum. Wybór źródeł, karty pracy, mapy i schematy oraz prezentacje multimedialne pomagają w zwiedzaniu wystawy stałej i czynią z niej bardzo ważny punkt odniesienia dla uczenia o żydowskiej historii w Polsce.

Rok 2018

- Stowarzyszenie ŻIH wsparło program **„Obcy w domu. Wokół Marca '68”**, a w szczególności wystawę czasową pod tym samym tytułem, stanowiącą jeden z najważniejszych punktów programu obchodów 50. rocznicy wydarzeń marcowych z 1968 roku.
- Wystawa **„W Polsce Króla Maciusia. 100-lecie odzyskania niepodległości”** przeznaczona przede wszystkim dla najmłodszych zwiedzających Muzeum POLIN. Przewodnikiem po meandrach demokracji oraz zagadnieniach budowania i funkcjonowania państwa był mały król znany z powieści Janusza Korczaka.
- Proces tworzenia nowej **wystawy czasowej „Gdynia – Tel Awiw”**. Wystawa zaprezentuje dwa miasta, które powstawały w analogicznym czasie – w latach 20. i 30. XX wieku – i odegrały podobną rolę w historii obu państw – Izraela i Polski.
- Instalacja **dwóch dodatkowych gablot w galeriach wystawy stałej „Zagłada” i „Powojnie”**. W pierwszej z nich będą eksponowane łaty na ubrania w kształcie gwiazdy Dawida, które byli zmuszeni nosić Żydzi w krajach Europy okupowanych przez nazistowskie Niemcy. W drugiej zaś swoje miejsce znajdzie obraz Jonasza Sterna, krakowskiego malarza, który przeżył Zagładę.
- W 2018 roku został sfinalizowany **zakup obiektów oryginalnych do kolekcji Muzeum POLIN**. Wystawa stała została wzbogacona o dzieła sztuki współczesnej odwołujące się do dziedzictwa polskich Żydów, poruszające temat pamięci, tożsamości i historii. Wśród obiektów znalazły się prace Wilhelma Sasnała, Iwony Chmielewskiej i Leszka Sobockiego.
- **Drugie wydanie „POLIN. 1000 lat historii Żydów polskich” – przewodnika po muzealnej wystawie stałej – oraz przewodnika po wystawie stałej dla dzieci „Małe POLIN”**. Pierwszy z nich to publikacja przeznaczona dla najszerszego grona gości odwiedzającego Muzeum. Jego zadaniem jest w ciekawy i przystępny sposób przybliżyć przekaz wystawy, najważniejsze elementy narracji, konteksty prezentowanych obiektów i historii. Drugi przewodnik to publikacja przeznaczona dla najmłodszych zwiedzających.
- Jedną z największych baz informacyjnych o przedwojennych żydowskich społecznościach na ziemiach polskich jest **portal Wirtualny Sztetl, którego rozwój zasobu historiograficznego** również został wsparty przez Stowarzyszenie. Została w nim udokumentowana historia ponad 1900 społeczności w historycznych granicach Rzeczypospolitej – od momentu pierwszego osadnictwa po Zagładę, a w przypadku dużych miast po czasy nam współczesne.

- **„Od pomocy do ratowania. Wzorując się na Irenie Sendlerowej”.** W otwartym konkursie uczniowie szkół z całej Polski realizowali i rejestrowali swoje działania w ramach akcji pomocowej skierowanej do grup ludzi lub zwierząt, instytucji, stowarzyszenia lub pojedynczej osoby potrzebującej wsparcia w środowisku lokalnym lub tylko w środowisku szkolnym. Projekt był częścią XV edycji programu edukacyjnego „Pamięć dla przyszłości” realizowanego przez Stowarzyszenie Dzieci Holocaustu w Polsce.
- **Akcja społeczno-edukacyjna „Żonkile” w 75. rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim,** czyli najważniejsze, ale i najbardziej spektakularne działanie edukacyjne Muzeum POLIN realizowane przy wsparciu Stowarzyszenia. Jej celem, podążając szlakami wytyczonymi przez Marka Edelmana, jest kultywowanie pamięci o powstaniu w getcie warszawskim i heroizmie jego uczestników.
- **Koncert „Łączy nas pamięć”** w dniu 19 kwietnia stanowił wieczorną kulminację obchodów 75. rocznicy wybuchu powstania w getcie warszawskim. W jego programie znalazła się IX symfonia Ludwika van Beethovena z finałową „Odą do radości” w języku hebrajskim.
- **Koncert Marthy Argerich w ramach POLIN Music Festival** to kolejny przykład sztuki najwyższej klasy. Dzięki niemu deski muzealnego audytorium zaczęły dorównywać najlepszym salom koncertowym świata. Publiczności najbardziej zapadło w pamięć niezwykle wykonanie „Wariacji na temat Paganiniego” Witolda Lutosławskiego, które kompozytor napisał w czasie wojny i prawykonał na cztery ręce z Andrzejem Panufnikiem.

Przedsięwzięcia realizowane przez Stowarzyszenia ŻIH we współpracy z Muzeum POLIN

Rok 2015

- **„TUMULT! Teatr w Muzeum.** Scena teatralna dla dzieci i młodzieży mającej utrudniony dostęp do usług kulturalnych” – projekt adresowany do młodych widzów, został zrealizowany w ramach współpracy czterech instytucji: Stowarzyszenia ŻIH, Muzeum POLIN, Teatru Powszechnego im. Zygmunta Hübnera w Warszawie i Korporacji Teatralnej. Poruszał takie tematy, jak społeczne wykluczenie, dyskryminacja i pamięć historyczna.
- **Cykl koncertów orkiestry Sinfonia Varsovia „Wielcy kompozytorzy: polsko-żydowska kultura muzyczna a dziedzictwo europejskie”** – w programie znalazły się utwory wybitnych europejskich kompozytorów, których twórczość miała duży wpływ na kształtowanie się światowej kultury muzycznej. Wśród twórców, których utwory można było usłyszeć w ramach koncertów, znaleźli się m.in. Władysław Szpilman, Andrzej Panufnik, Karol Rathaus, Mieczysław Weinberg czy Max Bruch.
- **„Dźwięki ulicy Zamenhofa”** – projekt edukacyjno-artystyczny poświęcony dawnej ul. Zamenhofa w Warszawie, przed wojną jednej z najważniejszych części ówczesnej dzielnicy północnej. Zwieńczeniem projektu był koncert Karoliny Cichej i Warszawskiej Orkiestry Sentymentalnej, który odbył się w Muzeum POLIN w ramach drugiej edycji festiwalu Made in POLIN „Cytaty”.

Rok 2016

- Koncert „Reich / Jimek / Cytaty” – najważniejsze wydarzenie muzyczne drugiej edycji festiwalu Made in POLIN „Cytaty”. Jeden z najlepszych polskich kompozytorów młodego pokolenia, Radzymir „Jimek” Dębski, wraz z orkiestrą Sinfonia Varsovia zaprezentował publiczności muzykę wybitnego amerykańskiego kompozytora Steve’a Reicha – uznanego na świecie pioniera minimalizmu w muzyce.

Rok 2017

- **Program „Edukacja dla różnorodności: działania dla uczniów i nauczycieli”**, realizowany przez Stowarzyszenie ŻIH we współpracy z Muzeum POLIN dzięki wsparciu Fundacji Kronenberga przy Citi Handlowy. W ramach projektu odbyły się warsztaty dla szkół i przedstawicielei samorządów z Polski i Izraela na temat historii obozu zagłady w Treblince. Projekt przygotowaliśmy wspólnie z Ministerstwem Edukacji Izraela.
- **74. rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim** upamiętniliśmy koncertem w wykonaniu orkiestry Sinfonia Varsovia pod batutą maestro Jerzego Maksymiuka. Szczególnym punktem programu było premierowe wykonanie jego autorskiej kompozycji pt. „A Lonely Star over Be’er Sheva”.

Rok 2018

- Niezwykle bogatym programem kulturalnym charakteryzowała się wsparta finansowo przez Stowarzyszenie **Łąka Leśmiana**. To plenerowa instalacja na skwerze przy Muzeum, na której w okresie letnim można było nie tylko odpocząć wśród kwiatów i ziół (znanych z poezji Bolesława Leśmiana), lecz także wziąć udział w zajęciach jogi, warsztatach plastycznych, spotkaniach czytelniczych, degustacjach, koncertach i dancinгах.

Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma

Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny wspiera Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma zarówno przez realizację wspólnego Programu ONEG SZABAT, jak i wsparcie innych przedsięwzięć Instytutu. Program ONEG SZABAT został powołany w 2017 roku, aby kontynuować misję Emanuela Ringelbluma i jego współpracowników – ocalać pamięć o polskich Żydach.

- Budowa platformy internetowej **onegszabat.org**, udostępnionej użytkownikom 18 września 2017 roku, w 71. rocznicę wydobycia pierwszej części Archiwum Ringelbluma. Za jej pośrednictwem darczyńcy z całego świata mogą przekazywać środki finansowe na realizację działań programowych zaplanowanych aż do 2025 roku.
- Najważniejszym elementem Programu ONEG SZABAT jest **wystawa stała „Czego nie mogliśmy wykrzyknąć światu”**, która została otwarta w listopadzie 2017 roku. Na wystawie po raz pierwszy zostały udostępnione oryginalne dokumenty z Archiwum Ringelbluma – świadectwa zagłady polskich Żydów: fragmenty dzienników, oryginalne testamenty członków grupy Oneg Szabat, relacje świadków i ofiar ludobójstwa. Elementem wystawy jest także jedna z dwóch baniek, które posłużyły do ukrycia dokumentów w czasie wojny. Wystawa została zrealizowana przy organizacyjnym i finansowym wsparciu Stowarzyszenia ŻIH.
- W ramach Programu ONEG SZABAT zostały wydane ostatnie części pełnej, 37-tomowej

polskiej edycji Archiwum Ringelbluma, nad którą od lat pracował ponad 60-osobowy zespół. Pod koniec 2017 roku został wydany pierwszy tom Archiwum Ringelbluma w wersji angielskiej. Dokumenty Archiwum zostały także udostępnione online w Centralnej Bibliotece Judaistycznej i na portalu Delet.

- Uruchomiony w październiku 2017 roku **portal Delet** (hebr. drzwi) służy udostępnianiu w formie cyfrowej unikatowego zbioru sztuki żydowskiej – zapoczątkowanego przez Józefa Sandla, ojca koncepcji Muzeum Żydowskiego Instytutu Historycznego – oraz dokumentów zebranych przez grupę Oneg Szabat. Portal umożliwia zalogowanym użytkownikom, badaczom i naukowcom pracę z wykorzystaniem udostępnionych zasobów, a dzięki interaktywnym narzędziom także tworzenie wirtualnych materiałów edukacyjnych – lekcji, warsztatów i autorskich oprowadzeń tematycznych. Jest to projekt wieloetapowy, realizowany w latach 2016–2018.
- W 2018 roku został wykonany pierwszy etap prac modernizacyjnych wybranych przestrzeni budynku przy ul. Tłomackie 3/5 w Warszawie mających zwiększyć – do poziomu światowych – standardy przechowywania i **zabezpieczenia Archiwum Ringelbluma**.
- **Wsparcie działań statutowych** Instytutu, takich jak prace archiwalne (w szczególności dotyczących kwerend archiwalnych i opracowania zasobu) i badania genealogiczne (przeszło 2500 obsłużonych gości) prowadzonych przez Dział Genealogii w 2018 roku.
- **Organizacja II edycji programu Ambasadorzy Oneg Szabat** – organizowanie wizyty 10 studentów z Uniwersytetu Pensylwanii we współpracy z UP Hillel. Studenci dzięki cyklom spotkań, warsztatów, zwiedzania wystaw poznają historię zagłady warszawskiego getta, a w szczególności biografię Emanuela Ringelbluma i losy grupy Oneg Szabat.
- Prace związane z przygotowaniem **wystawy podróżującej na temat Archiwum Ringelbluma** – wystawa będzie miała charakter edukacyjny, głównym przesłaniem będzie opowieść o grupie Oneg Szabat, Emanuelu Ringelblumie i stworzonym przez nich Archiwum. Punktem wyjścia jest wystawa stała zorganizowana przez ŻIH i SŻIH. Ekspozycja będzie przygotowana we współpracy ze Światowym Kongresem Żydów i zostanie udostępniona w instytucjach na świecie (m.in. UNESCO, ONZ).
- Zorganizowanie **działań edukacyjnych** w postaci akademii dla nauczycieli, warsztatów dla uczniów i studentów, przygotowanie materiałów edukacyjnych i upowszechniających wiedzę o Archiwum Ringelbluma, organizacja spotkań, spacerów, wykładów i seminariów na ten temat.
- Prace nad **tłumaczeniem na język angielski dokumentów do II tomu Archiwum Ringelbluma pt. „Relacje z Kresów”** w opracowaniu prof. Andrzeja Żbikowskiego. W języku polskim tom ukazał się 20 lat temu. Jest to dzieło niezwykle istotne, ponieważ zostały w nim zebrane świadectwa docierające do warszawskiego getta – relacje o zagładzie polskich Żydów.
- **„Kwartalnik Historii Żydów”** publikuje artykuły dotyczące historii Żydów w Polsce i innych krajach, kultury i literatury żydowskiej. Publikuje artykuły autorów polskich i zagranicznych, także w języku angielskim i niemieckim. Elektroniczna wersja „Kwartalnika” jest dostępna w CEEOL (Central and Eastern European Online Library). W 2011 roku „Kwartalnik” został wpisany na Master Journal List, tzw. listę filadelfijską – listę wyróżniających się czasopism naukowych sporządzaną przez Thompson Institute for Scientific Information w Filadelfii.

Nagrody:

Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w latach 2015–2018 otrzymało sześć nagród za utworzenie Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN oraz działalność na rzecz dialogu polsko-żydowskiego i ochrony dziedzictwa żydowskiego w Polsce. Ponadto warto pamiętać, że Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN zostało laureatem ponad 20 nagród i wyróżnień przyznanych przez instytucje polskie i zagraniczne, w tym otrzymało prestiżowy tytuł Europejskiego Muzeum Roku 2016 (EMYA) i European Museum Academy Prize 2016 (EMA Prize). Należy zaznaczyć, że po raz pierwszy w historii ta sama instytucja otrzymała w jednym roku dwie najważniejsze w Europie nagrody muzealne.

Rok 2015

- Paszport Polityki „za zainicjowanie i współtworzenie Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN. Za angażowanie się w inicjatywy kulturalne związane ze wspólną polsko-żydowską pamięcią. Za stworzenie stałej ekspozycji Muzeum, która w nowoczesny i mądry sposób opowiada ważne wątki historii Polaków i Żydów”.
- Nagroda Specjalna Polskiej Rady Biznesu im. Jana Wejcherta dla Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce „za doprowadzenie do powstania Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN oraz pokazanie, jak może skutecznie i ponad podziałami przebiegać współpraca strony publicznej, prywatnych darczyńców i organizacji społecznych”.
- Wydarzenie Historyczne Roku 2014 – finalista w kategorii wydarzenie za wystawę stałą „1000 lat historii Żydów polskich”; nagrodę przyznało Muzeum Historii Polski dla Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN i Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce.

Rok 2016

- Kryształowe Zwierciadło 2016 – Nagroda Specjalna dla Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce za „wkład w utworzenie Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, uznanego za najlepsze muzeum Europy, które jest jednocześnie znakomitym przykładem idei dialogu. Stowarzyszeniu ŻIH udało się przez kilkanaście lat skonsolidować wokół projektu Muzeum POLIN różnorodne środowiska, dzięki czemu powstało miejsce upamiętnienia tysiącletniej historii polskich Żydów, łączące ludzi odmiennych narodowości, kultur, religii i pokoleń”.

Rok 2017

- Nagroda Top Inwestycje Komunalne za utworzenie Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN – pierwszej w Polsce instytucji stworzonej wspólnie przez rząd, samorząd i organizację pozarządową.

Rok 2018

- Statuetka Syrenki Warszawskiej przyznana przez Radę Miasta Stołecznego Warszawy dla Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny za działalność na rzecz dialogu polsko-żydowskiego i zachowania dziedzictwa żydowskiego.